SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:15

av Helena Vilhelmsson (C)

med anledning av prop. 2025/26:282 Effektivare kontrollmöjligheter i systemen för rot, rut, grön teknik och personalliggare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska följa upp de nya kontrollreglernas konsekvenser för småföretag, särskilt administrativa kostnader, tekniska problem och kontrollavgifter, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Centerpartiet välkomnar effektivare och mer träffsäkra verktyg mot fusk, skatteundandragande och arbetslivskriminalitet. Systemen för rot, rut och grön teknik ska vara robusta och användas för sitt avsedda ändamål. Det är också angeläget att Skatteverket och andra berörda myndigheter kan agera mot oseriösa aktörer som använder företag som brottsverktyg eller konkurrerar genom svartarbete. Regeringen bedömer att förbättrad kontroll behövs för att motverka just skatteundandragande, fusk och arbetslivskriminalitet i dessa system.

Samtidigt måste regelverket skilja mellan dem som fuskar och de många seriösa företagare som varje dag skapar jobb, utför tjänster och investerar i den gröna omställningen. Regler ska vara enkla, förutsägbara och anpassade till småföretagens verklighet.

Propositionen innehåller flera avvägningar som är välkomna. Regeringen föreslår inte ett generellt krav på elektroniska personalliggare i alla berörda branscher, eftersom underlaget inte visar att elektroniska liggare är så mycket effektivare att ett generellt krav motiverar ökade kostnader och administrativ börda. Regeringen avvisar också regelbunden elektronisk överföring av uppgifter till Skatteverket, bl.a. med hänvisning till administration och integritet.

Däremot föreslås att elektroniska personalliggare ska kunna överföras elektroniskt till Skatteverket vid kontrollbesök eller när uppgifter begärs in för kontroll. Brister kan leda till kontrollavgift. Det är därför avgörande att företag inte drabbas av avgifter på grund av otydliga tekniska krav, bristfälliga system från leverantörer eller otillräcklig myndighetsvägledning.

Regeringen framhåller själv att personalliggarna innebär administrativ börda och kostnader för näringsidkare, varför reglernas legitimitet förutsätter att de används relevant och effektivt. Centerpartiet anser därför att regeringens genomförande måste säkerställa att tekniska krav blir enkla, enhetliga och möjliga att efterleva även för små företag utan egna administrativa funktioner. Skatteverket bör i god tid ange standardiserade format, praktiska rutiner och tydlig vägledning. Övergångsreglerna måste vara rimliga, och myndigheten bör följa upp om kontrollavgifter i praktiken träffar seriösa företag på grund av tekniska eller administrativa brister.

Det är rimligt att uppgifter om inhyrd personals arbetsgivare kan stärka kontrollen, men regeringen bedömer själv att kravet medför ökad administration. Även när varje enskilt krav framstår som begränsat kan den samlade bördan bli påtaglig för små och familjeägda företag.

För Centerpartiet är det av största vikt att arbetslivskriminalitet ska kunna bekämpas kraftfullt. Vägen framåt bör vara myndigheter med rätt verktyg och god samverkan, inte stelbent detaljreglering som försvårar för seriösa, mindre och specialiserade företag. Detta synsätt bör vägleda tillämpningen av de nya reglerna. Skatteverkets kontrollmöjligheter ska vara effektiva, men åtgärderna får inte gå längre än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet. Den proportionalitetsprincip som gäller för tredjemansföreläggande bör vara en självklar utgångspunkt för hela reformens genomförande.

En ordning som förenar skarpa insatser mot fusk med enkla och proportionerliga krav för seriösa företag stärker både konkurrensen, legitimiteten och möjligheten att nå reformens syfte.

Helena Vilhelmsson (C)